

Ara 8 fillér.

DEBRECZENI UJSÁG

MEZŐFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA FÉLÉVRE 12 P, NEGYED-
ÉVRE 6 P, EGY ÓRA 2 P, EGYES SZÁM ÁRA
HÉTKÖZNAP 8 FILLÉR, VASÁRNAP 16 FILLÉR.

KER. POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL, NYOMDA
ÉS APRÓHIRDETÉSEK FELVÉTELI HELYE :
JÓZSEF KIR. HERCEG-U. 16. TELEFON 23-48.

(TRIANON 16.) 1935 OKTÓBER 4.

PÉNTEK

XXXIX. ÉVFOLYAM, 226. SZÁM.

Gömbös miniszterelnök nagy beszédet mondott

(Tudósítás a harmadik oldalon)

Országos gyámügyi kongresszus Debrecenben

Írta: Dr. TATAY ZOLTÁN

Debrecen sz. kir. város árvászkének elnöke.

Az idegenforgalmi eseményekben gazdag debreceni nyári szezonnak méltó befejezése az a kongresszus, mely e hó 4. és 5. napján fog megtartatni a városháza közgyűlési termében s mely az ország árvászkének elnökeit, ülnökeit és ügyészeit gyűjti össze városunkban.

A gyámügyi kongresszus eszméjét e sorok írója vette fel nem azért, hogy másokat utánozzunk, hanem azért, mert lelki szükségét éreztük annak, hogy mi, a gyámügy munkásai, akik az ország területén szétszórva, egymástól teljesen függetlenül azonos munkakörben dolgozunk, egymást megismerjük, aktuális kérdéseinket megvitassuk s bizonyos jogegységet teremtsünk a gyámügyi igazgatás terén.

Az eszmét úgy a belügyminisztérium gyámügyi osztálya, mint az ország árvászkének a legnagyobb megértéssel fogadták s a ma megnyíló kongresszuson Csonkama gyarországának csaknem valamennyi árvászkének képviselteti magát.

A kongresszus gerincét a gyámügyi reform megvitatása képezi. Ismeretes, hogy a belügyi kormányzat a gyámügyi igazgatás megreformálását s az árvászkének államosítását tervezi. E téren terv látott napvilágot, azonban a hivatalos javaslat még nem került a nyilvánosság elé.

A kongresszuson alkalom nyílik, hogy a gyámügyi szakértők a gyámügyi reform tekintetében álláspontjukat kifejtéssék s a m. kir. belügyminisztérium képviselője is itt fog először hivatalos nyilatkozatot tenni a kormány elgondolásáról.

A kongresszus első napja a gyámügyi, második napja a gyermekvédelmi problémáknak van szentelve.

Korunk feltűlékes problémái a családvédelem és gyermekvédelem európai nevű szakemberek előadásában fognak előkerülni és megvitatatni.

Debrecen sz. kir. város árvászkének büszke arra, hogy az ország összes gyámhatóságai városunkban gyűltek össze, hogy az első országos gyámügyi kongresszust itt tartásák meg.

Szeretettel üdvözlünk a legfelsőbb gyámhatóság, a m. kir. belügyminisztérium képviselőit, kártársainkat és összes kedves vendégeinket s kívánjuk, hogy kongresszusunk eredményes munkát végezzen!

Több ezer halott az afrikai háború első napján

Az olaszok bombaesőt zúdítottak Aduára -- Északról, délről egyszerre indult meg az olasz támadás -- Nyolcszáz abesszint kaszáltak le az olasz gépfegyverek

Addis-Abeba, október 3. Délelőtt tíz órakor a négyes a császári palota erkélyén megütölte a felállított hatalmas dobot és felolvasta a palota előtt összegyűlt 15—20.000 főnyi tömegnek az általános mozgósítási parancsot.

Két órával a mozgósítási parancs

kiadása után az abesszín kormány kiadta az első harctéri jelentést, amely a következőképpen szól:

— Kibört a háború! A tigris tartomány északi részében fekvő Adua és Adigrat városokat bombázzák. Több száz halottunk van.

Az olasz kormány hivatalosan bejelentette a háború megkezdését

Róma, október 3. Az olasz kormány hivatalosan bejelentette a keletafrikai mozdulatok megkezdését.

A propaganda- és sajtóügyi miniszter a következő közleményt juttatta el a sajtóhoz:

Az eritreai főparancsnokság parancsot kapott, hogy cselekedjék. Ennek következtében az olasz csapatok elfoglalták a vonalakon túl fekvő előretolt állásokat.

Ugyanekkor az olasz kormány jegyzéket intézett a Népszövetség főtákarához, amelyben bejelentti, hogy Olaszország, tekintet-

tel az abesszín mozgósításra, amelyet az olasz kormány Olaszország ellen irányuló kihívásnak tekint, kénytelen volt bizonyos katonai rendszabályokat fogadtatni.

Az abesszín kormány ma délután három órakor átnyújtotta az olasz követség tagjainak ütleveiket. A követ és a követség többi tagjai holnap reggel utazik el külön vonaton Dzsibuti felé. A vonatot géplegyverrel felszerelt gyalogsági különítmény fogja kísérni. A követségi negyed örzésére ötezer abesszín esendört vezényelték ki.

Véres csaták az eritriai határon

London, november 3. Megérkeztek Londonba a kiküldött hadiindósítók első táviratai az ellenségeskedések kilörséről. Valamennyi távirat megerősíti, hogy a kora hajnali órákban úgy az északi, mint a déli fronton megindult az olasz offenzíva s az olasz csapatok most már mindenütt abesszín területen nyomulnak előre. Az eritreai fronton húzódozó Mareb-folyón mintegy 30—40.000 főnyi olasz hadsereg kell át.

Az északi frontról érkező jelentések szerint az Eritreából előnyomuló

olasz hadosztály tervszerűen folytatja az offenzívát Adua irányában. Az első olasz hadműveletnek célja kétségkívül az aduai fensík elfoglalása. Az olasz-abesszín háború első ütközete folyamatban van.

A csata színhelye az agamei tartomány, amely az aduai fensíknak a Vörös-tenger felé húzódozó lejtőjén fekszik. A tartomány fővárosát, Adigrat-ot a reggeli órákban tönkre bombázták az olasz repülőgépek, ugyanúgy, mint a nyugatra fekvő Aduát, a tigris tartomány fővárosát.

Ezerhétszáz halottja van a légi bombázásnak

Genf, október 3. Az etióp kormány újabb táviratot intézett a Népszövetséghez, amelyben közölte, hogy négy olasz repülőgép ismét megjelent Adua felett s bombákat dobott le. Összesen 78 bomba zuhant a városra s a bombázásnak igen sok áldozata van. Az egyik bomba, a távirat állítása szerint, becsapott a vöröskereszt aduai kórházába.

A „Paris Soir” utolsó kiadása a következő londoni jelentést közli: Addis Abebából jelentik, hogy Adua bombázásának 1700 halottja s sebesültje van.

Addis Abebában az olasz légi város több részén légelhárító állomásokat rendeztek be. A csapatmozdulatokra való tekintettel a pályaudvart elzárták a közönség elől.

Nyolcszáz halott a déli fronton

A Britsch United Press szerint. A déli felől előnyomuló olasz csapatok gépfegyvertűzzel 800 abesszín katonát kaszáltak le. A hír nagy meglepetést keltett Abesszínban. Hozzáteszi a távirat, hogy reggel 6.30 órakor az olasz bombavető repülőgépek egész rajja repült Adua felé. Mussolini két fia az első közt volt, akik átrepültek a határon, gróf Ciano, Mussolini veje a Halálrepülőőreit vezeti.

Rémület és fejvesztettség Addis-Abeában

A Paris Soir Addis Abebaj jelentése szerint az ellenségeskedések megkezdésének híre, ami egybe esett az általános mozgósítás kihirdetésével, az abesszíniai lakosság izalmát a végsőkig fokozta. A főváros utcáin fegyveres üvöltő embertömegek rohannak keresztül-kasul. Az abesszín kormány vérdíjak kifizetését, a gyilkosság miatt elítélt büntöket szabaddon becsatják azzal a feltétellel, hogy belépnek a hadseregbe. A szökésben levő gyilkosoknak ugyanilyen feltétellel mellett megkegyelmeznek.

A császár ezt mondta a Reuter iroda levelezőjének: Ezen most értesültem, hogy az első bombák, amelyek olasz repülők Aduában ledobták, a vöröskereszt kórházra estek. Meggyőződésem szerint azonnal meg kell szüntetni az Abesszínba irányuló fegyverkiviteli tilalmat, mert Olaszország már átlépte határait. Egyetlen fegyverlárunk sincs, nem tehetünk egyebet, mint hazánk földjét az utolsó lehetséges védelmezzük.

MINŐSÉGEINKET ISMERI —
ISMERJE MEG OLCSÓ ÁRAINKAT IS!

VÁSZON és DAMASZTÁRUK

ELSŐRANGÚ VALASZTEKA

KARDOS LÁSZLÓNÁL

ALAPITVA: 1831. ÉVBEN.

Az olasz félhivatalos jelent: repülők bombázták Adua erődjét

Lapzártakor jelentik: A nap folyamán az olaszok több cáfolatot adtak ki, amelyekben tagadták Adua bombázásának híreit. Késő éjszakai órákban azonban Róma a következő jelentést adta ki:

Adua erődjét olasz repülőgépek a következő körülmények között bombázták. Egy repülőraj felderítő repülést végzett, amikor az abesszinek puskából és gépfegyverekből heves tüzelést kezdtek ellene. Az olasz repülők előbb röpiratokat dobtak le, majd Adua felé érve, annak erődjére számos bombát hájtottak le. A másik repülőraj, mely szintén felderítést végzett és amelyben Mussolini fia is szolgált, cirkáló útján látva, hogy a másik rajt gépfegyveres ellenséges támadás éri, Adigrat városa fölé érve, bombákat dobott le.

Ezek a közlések olasz félhivatalos jelentéseknek tekintendők. — Hozzáteszi az olasz félhivatalos, hogy az eddigi cáfolatok jogosak voltak, mert az olasz repülők nem Adua városát, hanem annak erődjét bombázták.

Az olasz kormány táviratol küldött Genfbe és megcáfolta azt a hírt, hogy az aduai bombák megsértették volna a vöröskereszt körházat.

Összehívták a népszövetségi tanácsot

Genf, október 3.

A népszövetségi palotában bombaként csapott le a hír, hogy Abessziniában megkezdődtek az ellenségeskedések. A Népszövetség a délelőtti folyamán hivatalos értesítést is kapott a háború kitöréséről.

A népszövetségi titkárság hivatalosan közli, hogy a Népszövetségi Tanácsot szombat délelőtti féltenegy órára egybehívták.

Angol hivatalos körök szerint az ellenségeskedések kitörése után az első feladat az, hogy a népszövetségi tanács állapítsa meg a támadót, hogy ezután a 16. cikkely alapján folytathassák tárgyalásaikat a népszövetségi tagállamok. Addig is elvként megállapítják, hogy Olaszország támadása valamely tagállam ellen úgy tekintendő, mint amely valamennyi tagállam ellen irányul. Hangsúlyozzák, hogy Anglia már is hajlandó megbarátkozni az ebből folyó kötelezettséggel.

A franciák Olaszország mellett

Páris, október 3.

A francia közvélemény visszariadt attól a gondolatától, hogy a Földközi-tengeren francia-olasz összetűzésre kerülhet sor. A mérsékelt és nemzeti irányzatú sajtó híven tükrözi vissza a többség hangulatát, amikor követeli, hogy Franciaország szigorúan őrizze meg semlegességét. Franciaországnak semlegesnek kell maradnia, hogy a béke érdekében döntőbíró szerepet

töltszhassa. — írja a radikális Republic. Az Olaszország ellen irányuló legcsekélyebb ellenséges fellépés is a polgárháború légkörét idézné fel. — véli az Echo de Paris. Az utca hangulata kezd feszültté válni. Tegnap éjszaka a körutakon a tömeg a háború ellen tüntetett. Le a háború! Semlegesség! — kiáltotta a tömeg.

A Temps vezetőhelyen a leghatározottabb formában tiltakozik az ellen a feltevés ellen, hogy Franciaország Olaszországgal szemben erőszakos eszközök alkalmazására ragadtatná magát. Egész politikánk érdekeink, érzelmeink, közvéleményünk tiltakoznak az ilyen feltevés ellen. Nem kötelezhetjük magunkat többre, mint amit a népszövetség döntései elő fogznak írni, de ezeket a döntéseket egyhangúlag kell meghozni.

Kenyeres-Kaufman ügyében ma lesz ítélet

A közigazgatási bíróság ma megkezdte a tarpai választás ellen Zsilinszky Endre által beadott petíció tárgyalását. Zsilinszky kérte Kenyeres-Kaufmann mandátumának megsemmisítését és pedig azon az alapon, hogy az az egyén, aki a tarpai kerületben Kenyeres Miklós néven fellépett, nem is létezik, mert ma is Kaufmann Mózes Jakabnak hívják.

Ez a Kaufmann, a Kenyeres-Kaufmann név viselésére jogérvényes engedélyt soha nem kapott. A belügyminiszter csak azt engedte meg, hogy a Kenyeres-Kaufmann Miklós nevet Kenyeres Miklósról egyszerűsítse. Azonban a belügyminiszteri engedély kiészikölésénél Kenyeres tévedésbe ejtette a hatóságot, mert hiszen arra sem volt joga soha, hogy a Kenyeres-Kaufmann nevet használja.

Azt fejtegette ezután Battlay, hogy Kenyeres-Kaufmann nem magyar és hamis az a bizonyítvány, amellyel magyar állampolgárságát igazolni akarja.

Facsimilében becsatolja Kenyeres-Kaufmann születési anyakönyvi kivonatát, amely szerint Kaufmann Mózes Jakab 1895-ben Aknasugatagon született. Apja Kaufmann Niszen, anyja Eaban Bruche, vallása mindháromnak izraelita.

— Sem Kaufmann Mózes Jakab — folytatta Battlay Dezső — sem az apja, sem az anyja soha nem nyújtott be névmagyarosítási kérelmet.

Kaufmann mandátumát a tárgyaláson Hoffmann Dezső ügyvéd védte, aki a panasz elutasítását kérte. Azt állította, hogy az az anyakönyvi kivonat, amit a panaszosok betérjesztettek hamis.

Mikor az elnök megkérdezte, hogy ki a Kaufmann anyja, a védő azt felelte:

— Nem akarok minden adatot nyilvánosságra hozni.

Kijelentette azt is, hogy a szerinte valódi anyakönyvi kivonatot nincs módjában betérjeszteni.

A tárgyalást elnapolták és a közigazgatási bíróság pénteken már kihirdeti ítéletét.

ezért érdemes ostromolni

a Vígszínház pénztárát.

Zsúfolt házak mutatják a sikert!

Előadások: 5, 7 és 9 órakor.

Debrecen ma választja meg polgármesterét

A városatyák impozáns többsége, pártállásra való különbség nélkül dr. Kölcsey Sándor mellett foglalt állást — A törvényhatósági közgyűlés egész Debrecen ünnepe lesz

(A Debreczeni Ujság tudósítójától)
Debrecen hazafias polgársága már hetek óta méltóságtelek hangulatban készült a mai közgyűlésre, amikor a város egykori főbíráinak és polgármestereinek örökéget egy olyan országos nevű és mindenki által tisztelt férfiú fogja betölteni, akinek egyénisége, puritán jellege, európai műveltség, nagy jogász tudása, színmagyar világszemlélete és páratlan agitációs új korszak elindulását jezi. Mint már jelentettük, a törvényhatósági bizottsági tagok százszáz tagú deputációja, felekezetre és pártállásra való különbség nélkül, még szeptember 16-án dr. Kölcsey Sándor közgyűlési bírót, a debreceni Ügyvédi Kamara volt elnökét kérte fel a polgármesteri tisztség elvállalására a város közönségének elhatározását nem kisebb férfiú tolmácsolta, mint dr. Magoss György ny. polgármester, aki értékes munkásságával a modern Debrecen megalapítója lett.
Hogy a debreceni polgárság Kölcsey Sándor személyében találta meg azt az elhivatott vezetőt, aki a mai körülmények között egyedül alkalmas a polgármesteri pozíció beföltésére, felesleges volna a Debreczeni Hírség—Hajdúföld hasábjain bővebben megindokolni. Mindenki tudja, hogy Kölcsey Sándor, a Himnusz halhatatlan poétájának vér- és lélek szerinti

rokona, az igazi magyar úr, a teljes felkészültségű jogász, a koncepciós irányítója s a szociális érzékkel megáldott vezérferfiú inkarnációja. Eddigi működése, amelyet az ügyvédi pályán, az Ügyvédi Kamara élén, a bírói tisztség gyakorlásában és általában a közélet terén kifejtett, erről az értékekről, ezeknek a lelki-szellemi kincsnek teremtő valóságáról tanuskodik.

Dr. Magoss György ny. polgármester mondtatta Kölcseyhez intézett beszédében: „Ismerve a köz- és magánélet terén folytatott szereplésedet, ebből az ismeretünkből levontuk azt a bizonyosságot és meggyőződést, hogy mindazok a feltételek, amelyek a polgármesteri tisztség eredményes ellátásához szükségesek, egyesítve és a legnagyobb mértékben a Te személyedben vannak meg!”... Ugyanakkor báró Vay László főispán, amikor tudomására hozták a küldöttségjárás örvendetes eredményét, így nyilatkozott Kölcseyről: „Az önök választása Kölcsey személyében, olyan férfiú felé fordult, akinek az egyéni kvalitásai, magas erkölcsi felfogása és a közéletben eddig kifejtett munkássága predestinálták arra, hogy ezt a díszes, de nagy felelősséggel járó pozíciót, mint egész ember, kifogástalanul beföltse!”

Debrecen város törvényhatósági bizottsága és rajta keresztül az egész civitas is, önmagát tisztelt meg akkor, amikor a ma délutáni közgyűlésen dr. Kölcsey Sándor választja meg a polgármesteri székbe. Ezt a választást igazi ünneppé a falja az új polgármester személye, aki máától kezdve a békét, nyugalmat, örömet s a boldogabb fejlődést jelenti Debrecen életében.

azoknak, akik önmagukat delegálják az ország vezetésére. (Viharos tans.)

Sziszifuszi munka a magyarság felszabadítására

— Ez a három év, amely a kormány mögött áll, talán nem is méltó még arra, hogy ünnepejétek, mert ez a három év az előkészítő munka három éve volt. Sziszifuszi munka a hínárba jutott magyarság kiszabadításáért, — ahhoz, hogy a magyarság szabadon rendelkezék a benne rejlő erőikkel, egy új Magyarország felépítésére.

— Azok a feladatok — folytatta a miniszterelnök, amelyeket a kormány maga elé tűzött, nem egy, nem három és nem öt év alatt végezhetőek el.

— Egy alkalommal azt mondtam, hogy ha valakinek sikerült egyszer rendszerbe foglalni a magyarságot, rejő erőket, akkor megdönthetetlen lesz ez a nemzet. Ezt a rendszerbefoglalást kezdtem én meg barátaimmal együtt és úgy érzem a mai napon, hogy ez talán sikerülni fog.

Keresztény nemzeti alapon állunk

— Tehát nem törődünk azokkal, akik olyan világban élnek, amely világot mi már voltaképpen el is felejtettünk. Egyhelyben topognak, energiájukat negatív irányban használják ki ezek és nem viszik előre a nemzet ügyét. A keresztény alapon álló pártoknak ma kötelességük volna velünk jönni.

— A mi pártunk keresztény nemzeti alapon áll nemcsak politikai, hanem gazdasági és szociális vonatkozásokban és más tereken is. De ha a testvérpártok az együttműködés szükségességét nem is érzik, én érzek annyi erőt magunkban, hogy a magunk erejéből is diadalra vígvük a zászlót.

— Ne higgye valaki, hogy bennünket meg lehet féltelteni. Ne higgye senki, hogy bennünket meg lehet állítani megkezdett utunkon.

Gömbös Gyula miniszterelnök ezután arról beszélt, hogy október 14-én a parlament megkezdi törvényhozói munkáját. Bejelenti, hogy gazdaadósságok végleges rendezését viszi keresztül.

A jubiláló miniszterelnök nagy beszédben jelentette be a gazdaadósságok rendezését és a hitbizományi reformot

Nem ismétlődhet meg 1918. míg ez a kormány van uralmon — Keresztény alapon állunk gazdasági vonatkozásban is — Lesújtó kritika az ellenzékéről Viharos lelkesedéssel ünnepelte a NEP a három éves Gömbös kormány vezérét

Ma ünnepelte a Nemzeti Egység Pártja Gömbös Gyula miniszterelnök kormányra lépésének harmadik évfordulóját. Már delejtől 10 óra után gyülekeztek a párt tagjai az Esterházy-utcai klubhelyiségben. Ivády Béla miniszterelnök fogadta a képviselőket. Felkóházi tagok is nagy számban jelentek meg és feljött a fővárosba valómenyvi főispán.

Felkóházi tagok mellett száz autón vonultok fel a törvényhozók a miniszterelnökségi palota elé.

Ünnepi minisztertanács

Tízegy órakor kezdődött a kabinet tanácskozása Gömbös Gyula miniszterelnök elnökségével.

Nemzeti elnök Kánya Kálmán külföldi miniszter köszöntötte a miniszterelnököt.

— A magyar élet igazi kivánsa Gömbös Gyula — mondotta a kultúrminiszter —, akit a nemzet nagy többsége bizalommal és meggyőződéssel követ.

Gömbös Gyula miniszterelnök megfogott szavakkal köszöntö meg kollégáit udvoleset.

A minisztertanács ezután átért a napirendjére, amelynek egyetlen pontja volt Gömbös Gyula miniszterelnök társadalmi németországi útjáról.

Ezután Sztránvay Árv. Sándor a házelnökség nevében meleg szavakkal

köszöntötte Gömbös Gyulát. Majd Ivády Béla vezetésével a nemzeti egység pártjának elnöksége lépett be.

Viharos lelkesedéssel ünnepelték a képviselők Gömböst

Az üdvözlés után Gömbös Gyula a kormány, a képviselőház elnöksége és a pártvezetőség élén bevonult a mátyásfalvi díktóriumba.

Percekig tartó viharos taps és elfézés után lépett elő Bárczay Ferenc képviselő és mondotta el a párt nevében üdvözlőbeszédét. Szólt a kormány elleni támadásokról is és többek

Vitéz Gömbös Gyula beszéde

Bárczay üdvözlő szavai után Gömbös Gyula miniszterelnök a következőket mondotta:

— Azzal kezdem, hogy válaszolok Bárczay szavaira: 1918 és 1919 nem következhet be ismét, ameddig ez a párt és ez a kormány uralmon van. Annak az eszmekörnek, amelyet valamennyien képviselünk, sokkal nagyobb átütőereje van a tömegek felé is, az ország történelmi helyzetét tekintve is, semhogy ezzel

között a következőket mondotta: — Talán nem is a szerető, talán ezért türed e szótvald eiaa folyó elöntas támadásokat.

— Mi nem vagyunk hajlandók tűnii, hogy az alkalmatlanság felszavával ellenel irányuló támadások folytatódjanak. Mi ezért a támadásokat nem fogjuk vedelni a mi jobban végzetni, hanem teljes erejű felvesszük a harcot és ennek a harcnak a következményeit legyünk felkészültek azok, akik a harcot előidéztek.

— Nem hozunk eszközök igénybe, vételeivel fogjuk megvívni a harcot, hanem egyenlő módon-külön azoknak a tömegeknek a segítségével, amelyek becsületos munkát nemcsak szándékaival tisztában vannak.

szemben a régi stílust gyakorló ellenzéki képviselők, vagy más ellenzéki ténylek harcolni tudnának. Mind ugyan látjátok, hogy nem vettem fel a felém doított kesztyűt.

Nem vettem fel azért, mert igazságtalan eszközökkel dolgozok ellenem.

— A mai magyar kormány és miniszterelnök az életnek tartozik sokkal többem a feesegeknek, nem az intézőeknek és nem

— A közeli napokban kerül elem a tervezet. A továbbiakban a minisztertanács foglalkozik majd vele és remélem, hogy a Ház összeülése idejére ez a kérdés már lekerül a napirendről. Szükségét éreztük ugyanis annak, hogy nem a magunk hibájából, hanem az általános viszonyok következtében bajba jutott gazdákon véglegesen segítsünk, hogy eltűnjön fejük fölül Damoklesz kardja és nyolcvanezer magyar család boldogan művelhesse az ősi rögöt.

— A hitbizományi reform kérdését is letárgyalta már a kormány. Történelmi lépés lesz ez a magyar birtokpolitika terén.

— Sokan azzal vádolnak — mondotta a miniszterelnök — hogy retrograd lépés, ha megteremtjük a közép és kis hitbizományokat. Ellenkezőleg, építőmunkát végzünk akkor, amikor a magyar mezőgazdaság területén oszlopokat állítunk a magyar örökkévalóság számára.

Nincs megállás! Megyünk előre!

— Csak tegnap nyilatkoztak az egyházfejedelmek is, — folytatta Gömbös Gyula — hogy harmadik programtunkhoz, a telepítéshez ők is hozzájárulni kívánnak. — Gazdaságtörténelmi szükségét látunk abban, hogy minél több önálló magyar egyszertencia legyen ezen a földön.

— Az a tudat, hogy mindezekben a törekvésben velem vagytok, fokozott lendületet ad nekem, hogy terveinket végrehajtsuk. A jelszó: Nincs megállás! Megyünk előre azon az úton, amelyet kényszerít reánk a magyar küldetés.

Történelmi korszak küszöbén állunk

— Amikor a minap a felhők felett repültem — mondotta végül Gömbös Gyula — és elhagytam a hazai rögöt, különös látomásom volt. Nem láttam mást, csak házakat, földet és a szántóvető magyart. S végtelenül tisztán láttam a magyar világot.

— Lelki szemem előtt a műhelyekben megjelent a szorgalmas magyar munkás, a magyar intelligenciát elkemben ott láttam íróasztala mellett és láttam a szántóvető magyart, amint úrja a rögöt. S ekkor elhatároztam, hogy elszánt kitartással, szent fanatizmussal megyek a magam útján, meg nem látva a kicsinyes intrikusokat, a bajkeverőket, akiknek egész életfelfogásuk a negációban és a fúrás-faragásban bontakozik ki.

— Az az érzésem, hogy munkatársaim, a párt és az országos szervezetek vannak olyan erősek, hogy konzekvens módon végrehajlják akaratukat, vannak olyan bátrak, hogy vállalják ezért a felelősséget és elhárítsák az akadályokat, amelyek utunkba esnek.

— Mindenkinek tudnia kell ebben az országban, hogy történelmi korszak küszöbén állunk, amelynek nagy veszélyei és nagy esélyei vannak. Ilyen korszakban csak az a nemzet maradhat felül, amely lelkiileg bátor és erkölcsileg erős.

A miniszterelnök beszédét hosszantartó lelkes élienzással és tapsal fogadták a párt tagjai.

Ezután Gömbös Gyula a kormány tagjaival és a képviselőkkel együtt kivonult a palota teraszára. Először a kormányt és a pártvezetőséget fényképezték le, majd a párt tagjairól készítették felvételeket. Később frissítőket hordoztak körül. A miniszterelnök a kora délutáni órákig együtt volt pártjának tagjaival.

Összeveszett a Vásáry-csoport Hegymegiékkel

Vásáryék el akarták tanácsolni Hegymegit a lista második helyéről Nagyszabású furási kísérletek — Eckhardt teljesen eredménytelenül tárgyalta Debrecenben — Eddig öt lista készül az ellenzéki „egységfronton“

(A Debreczeni Ujság tudósítójától)
Az egy hetes választási előcsatározások után, amelyekben főleg a baloldali pártok tomboltak ki magukat, most már nyilvánvaló, hogy a tulajdonképeni választási mozgalom vasárnap fog megindulni Debrecenben. Eddig a Nemzeti Egység hatalmas táborában derűs fölényvel szemlélték a mandátuméhes Hegymegi és Vásáry csoport kávéházi listaösszeállítási manővereit, csak visszatetsést kellett és valósággal felfedték azokat a kicsinyes szempontokat, amelyek ezeket a vidéki ellenzéki korifeusokat vezetik egy olyan nagyjelentőségű probléma megoldásánál, hogy kik képviselik ezt a hatalmas várost az ország parlamentjében. Most azonban a Nemzeti Egység teljes szervezete, a zászlója alá tömörült választópolgárság tízezreivel megkezdte munkáját. Holnap nyilvánosságra hozzák a NEP hivatalos listáját, amelyet a főispán az összes helyi illetékes ténnyezők bevonásával egyöntetűen létrejött megállapodás alapján terjesztett az országos vezetőség elé s annak megerősítése után publikálni is fogják a listavezető és a többi összes jelöltek nevét. Így azután vasárnap már megindul a választási gyűlések sorozata úgy a belsőségi, mint a külsőségi körzetekben.

A Vásáry-csoport és Hegymegi

Nem lehet mosolygás nélkül nézni azt a titkos, de mindjobban kiélesedő harcot, amely a Hegymegi és Vásáry csoportok között folyik egyre ádázabbul. Hegymegiék már rossz néven vették Vásáryéktól azt is, hogy dr. Vásáry István a választás hírére azonnal Bethlen-párti listát akart elindítani Hegymegi ellen s ettől a tervtől nem állott el csak akkor, amikor már nyilvánvalóvá vált, hogy Bethlen nem hajlandó névösszekapcsolni a Vásáryéval. Erre azután Vásáryék lázas erővel kezdtek újra orientálódni Hegymegiék felé s a Bikabeli kávéházi asztalsársaság néhány napon át ismét teljes szerelemben feketézett, tervezett, álmodozott.

Vásáryék meg akarták akadályozni Hegymegi fellépését

Ma reggelre aztán kiderült, hogy a szerelem látszólagos volt és Vásáryék titokban mindent elkövettek, hogy Hegymegit fölé állítsák és megfűdjék, legjobb esetben a lista harmadik és abszolút reménytelen helyére szorítsák. Egyesek tudni vélik, hogy a Vásáry-család egyik tagja a független kisgazdapárt központi vezetőségének igyekezett a nagy fűrőt belemélyesíteni Hegymegi Kiss Pálba, aki annak idején olyan hevesen harcolt Vásáryékért. Ezenfelül követek, fullajtárok jártak Debrecen—Budapest között s Hegymegiről, mint „politikai halott”-ról beszéltek és ejtettek el bizonyos szavakat a független kisgazdapártban. Népszerűtlenségének bizonyítására felozták még a csufosan sikerült nyulási népgyűléseket is.

„Palinak” jó a harmadik hely is

Mára aztán kiderült, hogy mi volt a nagy ellenakció és testvérháború igazi oka. Vásáryék lapja, a „Debrecen” ugyanis ravaszdi cikkben megírta, hogy az ellenzéki „alakulásban” vezető szerepet kell kapni Vásáry Istvánnak, ami magyarul azt jelenti, hogy Hegymegi menjen szépen a har-

madik helyre és jöjjen előbbre eggyel a Bethlen párti Vásáry ugyanis, mint független kisgazda.

Fenyegetődik Vásáryék lapja

Tekintettel Eckhardt Tibor érkezésére a Vásáry csoport Eckhardt számára elhelyezte rögtön a kellő fenyegetést és bejelentette, hogy Vásáry követeinek teljesítése nélkül nincs szövetség, hanem indul a külön Vásáry lista.

„Amennyiben a Független kisgazdapárt tárgyi és személyi engedményeket tesz — írja a lap, — a közös listának nincs akadálya. Ellenkező esetben nincs kizárva, hogy még egy komoly lista indul függetlenül a kisgazda párttól“.

Ez a „komoly lista” természetesen a Vásáryé volna, ha egyáltalán össze lehetne állítani.

Eckhardt eredménytelen tárgyalása Debrecenben

A csütörtöki napon megérkezett Debrecenbe Eckhardt Tibor, aki itt megkezdte tárgyalásait. Délután Vásáryval tanácskozott, akit a — hír szerint a lista harmadik helyének vállalására akart rábeszélni. Vásáry azonban ragaszkodott a második helyhez, mert neki nagyobb a „lárssadalmi súlya” mint szegény Pali bácsinak.

Igaz, hogy Hegymegiék részéről Vásáryék is visszakapták a kölcsönt, mert Hegymegiék minden áron azzal akarták elszédíteni Vásáry Istvánt, hogy Hegymegi ugyanis mandátumot kap Nyírbátorban s ez esetben egész mindegy, hogy Vásáry a második vagy harmadik helyre kerül-e a listán. Vásáryék viszont jól tudják, hogy Hegymeginek rendkívül komoly ellenfele lesz Nyírbátorban Nánássy Imre, aki minden bizonnyal kiszorítja Hegymegit a batori kerületből. Így aztán Vásáryéknak semmi kedvük nincs a harmadik helyhez. Vásáry István képviselő akar lenni mindenáron. Még akkor is, ha H. K. P. a nagy mandátum vadász kiharad a parlamentől s elszűri képviselői kegyverét, holott Vásáry István állásért annak idején ő állt ki teljes erővel.

Eckhardt esalódottan elutazott

A baloldali fronton újabb kiábrándulást keltett az a körülmény, hogy dr. Eckhardt Tibor, a független kisgazda párt vezére, minden személyi tekintélyének labavetésével sem tudta egyplatforma hozni a kitartóan veszekedő feleket: Vásáryt és Hegymegit, sőt közvetítő tanácskozásai azzal a meglepetéssel végződtek, hogy dr. Vásáry István kiszorította Hegymegit a lista második helyéről. Így az Eckhardt lista második helyén Vásáry István szerepelne, Hegymegi pedig kénytelen megelégedni a harmadik hellyel, ami teljesen elkedvetlenítette, annyival inkább, mert Nyírbátorból is nyugtalanító híreket kapott.

Eckhardt Tibor különben csütörtökön este teljesen elkedvetlenedve itt hagyta Hegymegiéket és Nyíregyházára utazott.

Indul a Nagy Vince lista

Hegymegiék és Vásáryék részéről csak egy tekintetben van egyetértés. Egyöntetűen megállapítják ugyanis, hogy Nagy Vince indulása elsorvasztja utolsó reményeiket is.

Eddig minden lehetőet megpróbáltak, hogy Nagy Vincét lebeszéljék, megfélemlítsék, Zsilinszky Endrét eltanácsolják.

Ma azonban a Kossuth párt Budapestben ülést tartott s ezen egyhangúlag elhatározta, hogy elindítja debreceni listáját, amelyet Nagy Vince vezet. A listán szerepel Rupert Rezső is.

Mesék egy szövételkezésről

A Vásáry—Hegymegi-féle vilongás ellenére a liberális lapok azt a hihetetlen hírt terjesztik, hogy a független kisgazdapárt listáján szerepelni fog a Ker. Gazdasági Párt egyik jelöltje is. Ezen a híren a beavatottak mosolyogtak, mert hiszen a Ker. nemzeti zápon álló pártot óriási világnézeli szakadék választja el a debreceni ellenzéki jelöltektől, főként a szabadkőműves, liberális Vásáry Istvántól és a szociáldemokrata vörösök nem régi szövetségeseitől, Hegymegi Kiss Páltól.

Baj van a szociáldemokratáknál

Mind jobban bonyolódik a helyzet a szociáldemokraták oldalán is. — Györki új listája a legélesebb ellenkezést váltotta ki a szakszervezetekbe kényszerített munkásság körében. Nyíltan hangoztatják, nem kérik olyan listából, amelyen egyetlen hely sem jutott a munkástársadalom igazi képviselőinek. Ezen a listán mindössze a hatodik helyen van egy Kovács János nevű, aki valamikor munkás volt, a többi mind ügyvéd, vagy szakszervezeti titkár. Még nagyobb az elkeseredés amiatt, hogy a fővárosi központ teljesen diktatórikusan állította össze a listát s még a helyi vezetőket sem hallgatták meg. Így nem kelt nagyobb meglepetést, hogy a Gombosi-féle lista most már komoly eséllyel fog elindulni. Az eddigiek szerint Gombosi után Török Gábor, Pál János, Vági István és Kallai Sándor lesznek ezen a disszidens szociálista listán, amelyet a szociáldemokrata munkásság inkább támogat, mint a teljesen idegen pesti és vidéki nevekkel összeállított listát. Ez az utóbbi összeállítás annál nagyobb feltűnést kelt, mert a régi debreceni szociáldemokrata pártvezetőség van benne teljes számban s miután Kallai Sándor a földmunkássággal is Gombosiékhöz csatlakozik, Györki helyzete teljesen reménytelen.

A nyilas és kaszacsereztes pártoknál semmi különösebb élénkség nem tapasztalható, csak Nagy Vince és pártja dolgozik erősen, mert szakodnak abban, hogy Hegymegi pálfordulásai után a liberális ellenzéki polgárság őket tartja az egyedüli polgári ellenzéki pártnak.

Cukorbetegség	Idegbetegség
Epekő	Vesebetegség
Gyomor	Tüdőbetegség
Érelmeszesedés	Nemibaj
Szívbetegség	Lábfájás, visszér
Kozmetika	Női betegségek
Gyermekápolásról	stb. stb.

elismert szakorvosok által
**népszerű stílusban írt
orvosi könyvek**

legnagyobb választékban kaphatók: a Debreceni Ujság kiadóhivatalában, József kir. herceg-utca 16. szám.

Halmay Béla lett Miskolc polgármestere

Miskolc, október 3. Hodobay Sándor dr. nyugalmába vonulásával megüresedett polgármesteri széket csütörtökön töltötte be Miskolc város törvényhatósági közgyűlése. A főispáni bejelentés után a törvényhatósági bizottság egyhangú lelkesedéssel Halmay Béla dr.-t választotta Miskolc város polgármesterévé. Halmay Béla dr. közel egy órási beszédben körvonalozta polgármesteri teendőit. Beszédét lelkes éljenzéssel fogadták, majd Teleszky János dr. közjegyző, a törvényhatósági bizottság és a miskolci polgárság nevében üdvözölte meleg szeretettel a város új polgármesterét.

Hol is a jobboldal?

A „Magyarság“ című sajtóorgánium, amely a baloldali jobboldaliak napisajtója, ezt írja csütörtöki számában: „Jobboldali ellenzéki egységfront a debreceni választáson...“ Amikor a Bika-kőnéhez egyik jobboldali sarokasztalánál olvasni kezdtük a cikket, úgy kissé rézsut, srécegyenesen odavetettük balpillantásunkat egy balszélső törzszakal felé, ahol az ellenzéki egységfront már hetek óta szorgoskodik a szétzilált véglista összeállításán... Hát mit mondjunk egebet: ott volt a Pali bácsi, a Pista bácsi, a Fényes Jenő, a Gábor Jenő s a többi ellenzékiek, élükön Maizner főszerkesztővel... Mindezek után kíváncsian kérdezzük: hol vannak hát a jobboldaliak? Avagy úgy kell értelmezni az esetet, hogy minden baloldalinak van egy jobboldala is?... Még hozzá közvetlenül a baloldala mellett...

Mindenmapi regőzés

Haj, regő-rejtem,
Békeművem ejtem...
Világbeke: véges orom...
Elejtem a békesorom...
Dúce szava harsog,
Kezdődnek a marsok
Afrikában terem Dúce:
Rendet csinál, tereműcse!
Nehéz a sor... éget!
Vessünk neki véget!
(Jön a szózat még USA-tól,
Abesszinek négusától,
Laval írja: béke!
Vége... vége... vége...
Pacifisták ráborúnak
Ölére a háborúnak...
Ezer puska szövetkezik:
Világégés következik...

(lisztius)

Angolszövegek
nagy raktára
Kőrösi és Nagy
Ferenc közef-ut 38. sz.

Elkészült a debreceni inségakció félmilliós programja

Főként kertészeti és földmunkákat végeztetnek az inségesekkel Ma dönt a közgyűlés

A pénteki városi közgyűlésre a h. polgármester nyomatásban készítette el az idei téli inségakció programját és azt csütörtökön délután kézbesítette ki a bizottsági tagoknak. Ez a nyomatott inségmunkaprogram bevezetésében teljes egészében leközli a belügyminiszternek a városok polgármestereirehöz küldött körrendeletét, amely az egész ország területén megállapítja az inségnyelhető tevékenység kereteit és irányelveit. A körrendeletben kifejtett elveket alkalmazza Debrecen városa is az idei inségakciónak megszervezésénél. A jelentés mindenekelőtt megállapítja, hogy Debrecen város lakosságának tíz százaléka inséges és hatóságilag támogatásra szorul. A továbbiakban közli a polgármester, hogy a város szociális tevékenységének végleges kiépítését tartotta szükségesnek. Ezért a szociális ügyeket intéző hivatalokat egy helyen, a volt Bábaképző intézet épületeiben óhajlja központosítani.

Közel félmillióba kerül az inségakció

A jelentés pontos kimutatást ad a munkaprogram teljes költségvetéséről. A szükséglet rovathán munkabérekre 221.899 pengőt irányoz elő, míg a népkonvha és a napközi otthon fenntartási költségeivel, a képzésszervevényekkel, a szellemi munkanélküliek foglalkoztatásával, a ruhasegélyekkel és egyéb kiadásokkal együtt 460.899 pengőt kívánnak fordítani az idei inségakcióra. Erre fedezetként az áramfille-kekből 72.000 pengő, államségélyből 106.000 pengő, inségjárulékokból 195.000 pengő, a háztartási költségvetés rovataiból 60.000 pengő és egyéb kisebb tételek állanak rendelkezésre, ami teljesen fedezi a 460.000 pengős előirányzatot. — Az inségakció munkaprogramjában túlnyomóan a kertészeti és földmunkák szerepelnek, amelyeknél nagy munkástömegek foglalkoztathatók és az anyagár a legkisebb mértékre szorítható. Kiemeli a h. polgármester, hogy a kolduskérdés megoldásánál Debrecen is át kíván térni az egri normára.

Milyen munkákat végeztet a város?

Részleteiben a következő fizikai szükségmunkákat fogják végrehajtani: az erdőigazgatóság által kért földmunkákat cca 10.000 pengő keretén belül, a volt katonai lőtérrel hat tennispályát építenek, utakat salakoznak és öltöztetőket építenek és bekötik a vízvezetékkel, 11.000 pengős költséggel, amiből 7.000 pengő esik munkabérré. A legnagyobb tétel a kertészeti és külsőségi burkolatlan utcák rendezése, planirozása és salakjárdák készítése, 62.900 pengős költséggel, ami 13.000 pengő a tiszta munkabér,

16.000 pengő fuvarköltés. A következő tétel a városi erdei vasút pályájának a Nyilastelep előtt 900 méter hosszúságban 40 centiméterrel süllyesztése, 5000 pengős költséggel. Kertészeti munkálatokra 41.000 pengőt fordítanak, amiből 9.000 pengő anyagbeszerzésre, 32.000 pengő munkabérré és 3.000 pengő fuvarköltésre esik. Nagvobbarárvú inségmunka lesz a Köztemetőben, ahol planirozást, kertészeti rendezést végeznek, valamint hővitik a vízvezeték hálózatot, összesen 21.800

pengő költséggel. A szociális te-leppé átalakuló Bábaképző épületeinek külső tatarozására 16.000 pengőt fordítanak, amiből 6.400 pengő a munkabér. Nagvobb tétel még a világítási vállalat gázcső cserélési munkálata, 15.000 pengős költséggel, továbbá a halastavaknál egy útépítés 10.000 pengős költséggel, a viztárolás folytatásához 15.000 pengő, hótakarítás a tél folyamán 8.000 pengő, a katonai lőtér munkálatai 4.600 pengő és fakitermelési munkálatok 23.000 pengő költséggel.

Sorozatos sikkasztások miatt négyhónapi fogházra ítélték egy vásári mulatványost

(A Debreceni Ujság tudósítójától) A múlt év nyarán a debreceni újságírók nagyszerű mulatványost rendeztek a Nagverdön. Nyíri Béla vásári mulatványos és kereskedő megkérte az Újságíró Club vezetőségét, hogy részt vehessen a mulatványos karikadobálással és miután kérését teljesítették, Szesztina Jenő nagykereskedő üzletéből kikölcsönzött 35 pengő értékű rézkarikát. A mulatvány után Nyíri Béla nem adta vissza a kölcsönkért tárgyakat s az Újságíró Club feljelentette. — Nemsokkal az eset után Nyíri

Buga Sándortól egy rádiót vett tulajdonjog fenntartással, de az árát nem fizette ki, hanem a rádiót átadta Hartl Sándor cukorka kereskedőnek, akiktől cukrot vásárolt hitelben. Viszont Hartlnak sem fizette meg a cukrokért járó hatvan pengőt. Végre is Nyíri Béla ellen három rendbeli sikkasztás miatt indult meg a bünyvádi eljárás s a debreceni — törvényszéken dr. Tóth János egyvesbíró legnap négy hónapi fogházbüntetésre ítélte. Az ítéletet úgy a királyi ügyész, mint a vádlott megfellebbezték.

A Nemzeti Egység törvényhatósági bizottsági tagjainak közgyűlési értekezlete

Tizenkétezer exportsertés vágására leszállítják a vágóhídi díjat

A Nemzeti Egység szervezőtörvényhatósági bizottsági tagjai csütörtökön este 7 órakor népes értekezletet tartottak az Arany Bika kistermében. Az értekezleten, amelyen dr. szentpéteri Kun Béla elnök, megjelent báró Vay László főispán, törvényhatósági elnök, valamint a párt bizottsági tagjai közül több, mint százan.

Sz. Kun Béla elnöki megnyitóbeszédében felhívta a városatvák figyelmét arra, hogy a pénteki városi rendes közgyűlésnek kiemelkedően legjelentősebb tárgya a polgármesteri állásnak választás útján való betöltése lesz. Megjelentek viharos lelkesedéssel éltjezték dr. Kölesy Sándort, akinek megválasztása impozáns eseménynek ígérkezik. Kérte a bizottsági tagokat, hogy pénteken délután pontosan négy órára jelenjenek meg a közgyűlésen, mert az első tárgya a polgármester-választás lesz.

Zöld József tb. h. polgármester, főjegyző ismertette az értekezlet tagjaival a közgyűlés tárgvsorozatát, amelynek egyik fontos pontja a csatornázási szabályrendelet módosítása lesz. Ez a mó-

dosítás abban áll, hogy a csatorna díjakat a nyers házbérbiztosítás alapján a közgyűlés által éventeként meghatározandó százalékbán kell kivetni.

Az inségakció munkaprogramját nyomatásban küldötte meg a város vezetősége a bizottsági tagoknak és ezen az alapon fog a közgyűlési vita alakulni. Nagy helyesléssel vette tudomásul az értekezlet azt a közgyűlés elé terjesztendő bejelentést, hogy az exportcélokra történő sertésvágásoknál a vágóhídi díjat az eddigi 2,50 pengőről 1,50-re szálítsák le, mert csak így lehet versenyezni a budapesti vágóhídi árakkal. Tudvalevő ugyanis a német sertés kivitel kapcsán a Tiszántúlról 10—12.000 félkövér sertést rognak levágni s ez az akció igen kedvező hatással lesz a debreceni sertésárak alakulására.

A h. polgármester bejelentette, hogy a Sestakert rendezésének ügyét leveszik a közgyűlés tárgvsorozatáról, annival is inkább, mert az elévülés veszélye nem fenyeget. A sestakerti érdekelt-ségbe ugyanis bevonták a Margit-fürdő és a Horthy-kórház környékének telkeit is.

Erzsébet Királyné Szálló

BUDAPEST, V. EGYETEM-UTCA 5 SZAM (a Belváros központjában)

MENÜ 1.60 és 2.— pengő
O'csó pensiórendszer.

Szoba fűtéssel és napi 3-szori étkezéssel

7.— P

Ma kezdődik a gyámügyi kongresszus

A „Debreczeni Ujság—Hajdúföld” korábbi híradásaiban beszámolt már arról, hogy az országos gyámügyi kongresszust Debrecenben tartják meg október 4. és 5. napjain. A kongresszus résztvevői esütőrtökön este érkeztek meg Debrecenbe, mintegy hetvenötön az ország minden részéről. A budapesti csoporttal érkezett meg Kádár Levente miniszteri tanácsos a belügyminiszter képviseletében. A pályaudvaron Debrecen város nevében dr. Talay Zoltán árvászéki elnök fogadta rövid beszéde kíséretében a miniszter kiküldöttét és vele érkező árvászéki elnököket, ülpököket, valamint ügyészeket. A kongresszus tagjai az Arany Bikában levő szállásukra mentek, majd este ismerkedési vacsorát tartottak a nagyerdei Vigadóban.

Példátlan volt az idei szárazság

A debreceni egyetem meteorológiai intézetének közlése

Az elmúlt szeptember, a megelőző nyári hónapok méltó folytatásaként, meleg és főleg száraz időjárást hozott. A hőmérséklet havi középértéke Debrecenben 17,0 fok volt, vagyis kéreken másfél fokkal melegebb a sokéves átlagnál. A hónap időjárásának nyári jellegére mutat az a körülmény, hogy a nappali meleg a hó napjainak ópen felében, 15 napon meghaladta a 25 fokot, sőt ezek közül három esetben a hőmérséklet túllépett a 30 fokon is. A hónap legmelegebb napja 3-ika volt 31,3 fokos maximummal, legmelegebbre viszont 28-ról 29-re virradó éjszaka emelkedett a hőmérséklet: 2,2 fokra. (A talajmentén ezen az éjszakán 1,1 fok volt a minimum, a Tiszántúl néhány mélyfekvésű helyén ezen az éjszakán volt az első dér.) A hó folyamán három meleg s három hűvösebb időszak váltotta fel egymást. A meleg időszakok: 1-3, 13-18, 21-25. A hűvös időszakok: 6-12, 19-20, 26-30. Az első és utolsó hűvös időszakot a tengeri hideg levegő, a középsőt a tengeri meleg levegő behatolása okozta. Különösen meredek volt a hőmérséklet zuhanása 24-26-ika között, midőn 48 óra leforgása alatt a hőmérséklet 13 fokkal süllyedt. A kánikulai meleg időjárásból úgyszólván minden átmenet nélkül hűvös öszbe jutottunk. A hűvös légtömegek behatolását esők és zivatarok kísérték. Ezek időpontja egybeesett a fent megjelölt hűvös időszakokkal. Sajnos, a csapadékmennyiség most is, mint a nyár folyamán, igen csekély volt. A 9. csapadékos napon összesen 21,8 mm. esett, ami 27 mm.-rel kevesebb a szeptemberi átlagnál, illetve annak mindössze 45%-a.

Az ez évben pusztító szárazságról képet nyertünk az alábbi adatokból: 1935. évben leesett eddig összesen 247 mm.-nyi csapadék az átlagos 439-es szemben, a hiány tehát 192 mm. (44%), maidnem fele a rendes mennyiségnek! Júliustól szeptember végéig viszont összesen 49 mm. esett, ami 108 mm.-rel kevesebb az átlagosan leesni szokott 157 mm.-rel szemben, avagy másként annak mindössze 31%-a. Ilyen nagy szárazság ugyancsak példátlan a debreceni időjárási feljegyzések történetében. Az év hasonló időszakában legközelebb állt hozzá az 1911-es év, amikor júliustól szeptemberig a mostaninál 8 mm.-rel több: 57 mm. esett. — Dr. Berényi Dénes egyetemi magántanár.

Fatüzelésre ZEPHIR kályha
széntüzelésre REKORD 2 aknás kályha
Tóth Gyula vasüzletében

Soronkívül elintézte a belügyminiszter a debreceni hőforrásvíz gyógyvízzé nyilvánítását

BocsKay és Csokonai gyógyvíz néven fogják árusítani a debreceni vizet

(A Debreczeni Ujság tudósítójától)
A legutóbbi rendkívüli városi közgyűlés egyik érdekes tárgya volt az az előterjesztés, amelyben bejelentették, hogy a város kérte a belügyminisztertől a debreceni hőforrásvíz gyógyvízzé nyilvánítását. A város szempontjából nagy jelentőségű ügy sürgős elintézését báró Vay László főispán személyesen is megsürgette magánál Kozma Miklós belügyminiszternél. Hogy a főispán intervenciójának milyen gyors eredménye volt, azt mutatja a belügyminiszter levele, amely az elmúlt napon érke-

zett meg a főispánhoz. A belügyminiszter levele a következőképen szól:

Kedves Barátom! Érdeklődéssel folytán szíves tudomásul közlöm, hogy a Debrecen sz. kir. város tulajdonában levő, a debreceni 16347 sz. telekkönyvi betétben A + I. sorszám és 14.366 hrsz. alatt felvett ingatlanon feltárt I. számú kút vizének „BocsKay gyógyvíz” néven, míg szénsavval telítet állapotában „Csokonai ásványvíz” elnevezéssel való forgalombahozatala engedélyeztetett. Szívvelyesen üdvözöl Kozma.

Gyujtogatás miatt letartóztottak egy gazdasági cselédet

A múlt hónap végén Bartha István debreceni gazdálkodó Bellegető 191. számú tanyáján gyanus körülmények között kigyulladt egy nagy szalmakazal és pillanatok alatt elhamvadt. A tűzoltók amikor már kimentek a tanyára, nem akadt semmi dolguk.

A tűzesettel kapcsolatban a csendőrség erőlyes nyomozást indított, ami nem maradt eredmény nélkül. Ugyanis sikerült megállapítani, hogy Balogh István tanyáján, ahol 115 sertést hizlaltak Ivanov Tódor volt a gazdasági iglésző. A csendőrség kihallgatás alkalmával Ivanov Tódor elmondotta, hogy a sertéseket Zöld-

hegyi János gazdasági cseléd etelte, akinek havi bére 24 pengő volt. Egy alkalommal Zöldhegyi megkérte, hogy engedjem el a bálba, de én kérésével elutasítottam. Zöldhegyi erre kijelentette, hogy ő csak elmegy a bálba, 29-én valóban el is ment és nem is tért vissza, azonban 30-án éjtszaka kigyulladt a szalmakazal.

Zöldhegyi Jánost a napokban a csendőrség elfogta. — majd kihallgatása után átkísérték az ügyvérség fogházába, ahol előzetesen letartóztatásba helyezték. Zöldhegyi János ellen gyujtogatás büntetének gyanúja miatt indul meg az eljárás.

Hathónapi fogházat kapott három csavargó zsebmetsző, akik 170 pengőt loptak a zsidogón

(A Debreczeni Ujság tudósítójától)
Három rovott múltú csavargó és zsebtolvaj büntetésében tartott tegnap főtárgyalást a debreceni törvényszék dr. Jankovich Jenő egyesbíró. — Molnár Gyula, akinek még a születési helyét sem lehet megállapítani,

július végén elhatározta, hogy zsebtolvaj-bandát alakít. Egy zsebtolvajbandától két napig tartó munka után kitűnően működő bieskát gyártott s azután összeállt Páter Antal balmazújvárosi „nyugalmozott” cigányzerésszel és a szintén csavargással fog-

lalkozó Császi Józseffel. Hármashan lesték a gyanúlan embereket. — Augusztus hatodikán kitűnő fogást csináltak. A zsidovásárban észrevelték Harangi Gábor gazdálkodó duzzadó zsebet és a következő pillanatban már kivágták a zsebet és eltűnt a pénztárca a benne levő százhetven pengővel együtt. Harangi percek mulva észrevelte a lopást és szólott a rendőrnök. A menekülő zsebtolvajok közben egy közeli trafikban próbálták felváltani az egyik százpengőt, de a trafikosnak gyanus volt a dolog s ő is rendőrt kiáltott.

A tolvajok azonban elmenekültek és csak napok múltán sikerült elfogni őket, amikor már csak alig pár fillér volt meg a százhetven pengőből. A tegnapi főtárgyaláson úgy Molnár, mint Páter teljes beismerő vallomást tettek. Mikor azonban Császi kijelentette, hogy soha életében nem látta sem Molnárt, sem pedig Pátert, Erre Jankovich bíró felmutatott egy vásári fényképet, — amely Molnár Gyulát és Császi Józsefet ábrázolta. Most hiábavaló lett volna a tagadás. A törvényszék Molnárt négy, Pátert és Császi egy-egy hónapi fogházbüntetésre ítélte jogerősen.

Férfi-szövetek a legolcsóbban Körösi és Nagy-nál

Megsérült a szerb régens

London, október 3.
A leghíresebb szakorvosok számára is megfajított reitély marad az a serbesülés, amelyet Pál jugszláv kormányzóherceg a balkarián szenvedett. Maga a herceg azt hiszi, hogy teniszezés közben megütötte az alsó kariat és ennek következtében tályog állt elő, amely megtámadta a karizmokot, úgy, hogy a múlt hónapban műltére volt szükség. Az orvos, aki négy nappal ezelőtt megvizsgálta, sehogysen tudta az eset kórisméjét megállapítani.

Elítéltek egy notórius zsebtolvajt

(A Debreczeni Ujság tudósítójától).
Fekete Imre debreceni vasbetonszerelősegéd évek óta azzal foglalkozott, hogy kerülte a munkát, de annál nagyobb előszeretettel lopta ki a pénztárcákat a zsebekből. Eddig összesen nyolcszor volt büntetve különböző büncselekmények miatt. Tegnap azért került a debreceni törvényszéken a vádlottak padjára, mert ez év július 31-én a piacon Galgóczi Andrásné zsebéből kilopta a hét pengőt tartalmazó pénztárcát. Galgócziné észrevelte a lopást és nyomban visszakövetelte a tárcát, amit át is adott, miután meggyőződött, hogy csak hét pengő van benne. Közben azonban a rendőr is előjött, aki igazoltatta Feketét. Fekete állandóan azt hangoztatta, hogy a pénztárcát lelte. Konok tagadásával szemben a tegnapi tárgyaláson is súlyosan terhelő vallomásokal tettek a tanúk és ezeknek alapján a törvényszék Fekete Imrét lopás vétsége miatt jogerősen három hónapi fogházbüntetésre ítélte.

LAPUNKAT TAMOGATJA, HA HIRDETŐINKNÉL VÁSÁROL

Ha a vasárnapi Filléres gyorsal Budapestre megy,
ne mulassa el megnézni az idei szintivád ragyogó sikerét, a

AKI MER — AZ NYER
Sándor—Rejtő—Kellér operettjét a

VÁROSI SZINHÁZBAN
Vasárnap délután fél 4 és este 8 órakor
HONTHY HANNA, FEJES TERI, GARDONYI LAJOS
és a kiváló együttes többi szereplőjével.

Jelen hirdetés felmutatása ellenében a
VÁROSI SZINHÁZ
jegypénztára 25 százalékos kedvezményt nyújt az
amugy is filléres helyárból.

Színház Mozi

**NAGY SIKERREL
MUTATKOZOTT BE EGERBEN
AZ ÚJ ÉNEKES PRIMADONNA**

Három este egymásután az Alexandra cimszerepét énekelte Radnóti Éva az egri közönség előtt. S erről a fellépéséről úgy az egri közönség, mint az „Eger” című újság a legteljesebb elismerés hangján nyilatkozott. Úgy gyönyörű hangjával, mint kellemes megjelenésével és játékával egy csapásra meghódította Egert. De nemcsak Radnóti R. Éva, hanem az egész társulat teljesen megnyerte a kényes ízlésű egri közönséget. Mint az előjelek mutatják Debrecenben is a legnagyobb bizalommal néznek az emberek az idei szazon elé, mert talán soha ennyi bérlő nem jelentkezett min az idén. Vasárnap, október 6-ig fentartja a színház a régi bérlők helyét s hétfőtől már az új bérlők is igényt tarthatnak az esetleg vissza maradó helyekre. Váltson bérlőt. A legelősebb és legjobb szórakozás a színház!

Epizód

(Bemutató a Vigaszínház moziban.)

A Vigaszínház mozi bombasikerű darabokkal kezdte meg. A Cigánybáró és a Strádivári után most Paula Wessely a világhírű német művésznő főszereplésével a vígjáték aratott Epizód című darab került előadásra olyan erős érdeklődés mellett, amely az eddigi legnagyobb sikerű daraboktól is felülmúlja. Egy fiatal reány történetet adja a darab, megfellelően a mai modern kornak. Kísérő zenéje, de minden részletében igaz és őszinte ez a film, melyben szeretem, romantikus humor és izgalom egymást váltják fel. Vigék érdekes, lebilincselő a közönség érdeklődését. A főszerepben Paula Wessely, a salzburgi játékok ünnepelt művésznője nemcsak szép-énekel, művészi játékával, exaltált, hanem mintegy uralkodója volt a filmnek. — Partnereit méltóképpen segítik a darabot díjazva vinni. A rendezés minden tekintetben kifogástalan. A nagyszíri nézőközönség a bemutatás előtt az egyik kegyes és művészi előnyt jelentő este emlékével távozott el az előadásról.

**LAPUNKAT TÁMOGATJA,
HA HIRDETŐINKNÉL VÁSÁROL**

Művészet

— Orosz nagyherceg a hangverseny dobogón. A Zenekedvelők Köre október 17-ére hirdetett szonnyitó hangversenyt, amelyen a világhírű, nagy hegedűművész, Szigeti József lép fel. Külön érdekessége ennek a hangversenynek, hogy Szigeti zongorán egy kiváló, orosz zongoraművész kíséri, Nikita de Magaloff. Csak kevesen tudják róla, a kitűnő pianistáról, hogy a száműzött orosz cári család sarja, vagyis „civiltben” orosz nagyherceg. A forradalom kitörése után Párisba menekült, ott fedezte fel turnéja során Szigeti József és azóta Szigeti és Magaloff neve elválatlanul összeforrt. A minden tekintetben szenzációsnak ígérkező hangverseny a Zenekedvelők Köre bérlői sorozatának első estje lesz. Hír szerint a Köre kívánságra meghorvátította a bérlél-váltás határidejét. Napjainkra előjegyzést elfogad a Méliuszfal és Bika halliában levő elővételi pénztár.

JÓL MOZOGTAK VÁLOGATÓTJAINK AZ EDZÉSEN

Szerdán délután kétkapus edzést tartott a válogatott csapat a Hungaria ellen. A két csapat így állt fel:
Válogatott: Szabó — Polgár, Sternberg — Szabó, Turay, Dudás — Markos, Vincze, Sárosi, Toldi, Titkos.
Hungaria: Ujvári — Mándi, Bíró — Egri, Sebes, Kárpáti II., Sass, Müller, Cseh, Kardos, Vig.
Az első percek a válogatott támadásával kezdődtek. Markos és Titkos egymásután berepülték ki a sarokrugásokat, Sárosi nagy formában játszott és a 27-ik percben gólt lőtt. 10. A 31-ik percben Cseh védhetetlen lövéssel kiegyenlített. A 33-ik percben Titkos beadásából Sárosi újból megszerezte a vezetést. 2:1. A 42-ik percben Cseh klugrott a védők között és a kapu is becsapva kiegyenlített. A második felidőben a Hungaria a következőképpen állt fel: Horváth — Berni, Bíró — Sere, Cseh, Sebes — Péntes, Hedrévi, Moré, Kardos, Müller.
A 32. percben Sárosi rugott góllalval a válogatott győzött 3:2-re. A fröngingmérkőzés alapján Sárosi, Markos, Szabó, Sternberg és Dudás formájára megnyugtató. Az ellenfelet nagyon jól ment a játékosok Cselnek és Morénak.

KÖZGAZDASÁG

17 PENGŐ A MARCIUSI BÚZA

A határidőpiacra az irányzat már nyitáskor szilárd volt. A márciusi búza elérte a 17 pengős árfolyamot, a márciusi rozsnál 15 pengős kérés is előfordult, a tengeri legmagasabb ára pedig 15,85 pengő volt, ami 43 fillérrel haladta túl a tegnapi zárlatot. Szám szerint legnyilvánvalóbb volt az októberi búza áremelkedése is, az októberi rozsnál csak 38 fillér nyereséget számoltak el a legmagasabb árfolyammal. A napi eladások zárlat felé az elért áremelkedést jelentéktelen részt lemorzsozták, úgy hogy végeredményben a búza mindkét határidőre 37 fillérrel magasabb áron eszerült gazdát, a rozsnál 38 fillér a drágulás, a tengerinél pedig a márciusi 34 filléres áremelkedést ért el.
Búza októberre: zárlat 16,22—16,23, márciusra: zárlat 16,99—17,00, Rozs októberre: zárlat 14,80, márciusra: zárlat 14,96—14,89, Tengeri márciusra: zárlat 15,76—15,78.

A BÚZA ÉS A ROZS 30—40 FILLÉREL DRÁGULT

A készárúpiac élénk, forgalmas és szilárd. A világhozzási kedv a múltkor részéről eleinte nagy és a legtöbb felajánlott tételt ók vették át, átlagosan 30—40 filléres áremelkedés mellett. — Buzából 4250 mázsát adtak el, a tiszavidekét 20 fillérrel, a felsőtiszait 40 fillérrel, a más állományokról származó árut 35—40 fillérrel drágábban, mint tegnap. Rozsból 600 mázsa kelt el szilárd irányzat mellett 14,60 pengős áron. A nyírségi és a pestvidéki rozs ára most már egyforma, miután a pestvidéki 35—40, a nyíri 30 fillérrel drágult.

Ferencvárosi sertésvásár.

A mai ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 6201 darab sertést. Áruk előnyben kelték: könnyű 60—70, közepes 85—91, uszadalmi nehéz sertés páronként 340 koron felett 106—107 fillér. Az előnyös zservertés iránt élénk kereslet nyilvánult meg. Az árak tartottak. A szedett húsértés irányzata jónyább volt.

HIRDETmény

Hajdúszovát közszé tulajdonát képező cserépr- és léglagvár a hozzátartozó 16 hold tagbirtokkal együtt folyó évi október hó 13-án, délelőlt 10 órakor 1936 január 1-től haszonbérbe fog adani.
Árverési feltételek a hajdúszovátí főjegyzői irodában, a hivatalos órák alatt megtekinthetők.
Hajdúszovát, 1935 szeptember hó 30-án. Előjáróság.

26.050—1935. C. szám.

HIRDETmény

A m. kir. földművelésügyi miniszter úrnak a zsiszibogarak elleni védekezés tárgyában kelt 60.400—1935. sz. rendeletére felhívom az érdekelte gazdálkodóknak figyelmét.
Tekintettel a zsiszibogarak általi okozott károk megelőzéséhez fűződő érdekek nemzetgazdasági jelentőségére, megbízom a növényvédelmi ellenőrt, hogy a hozzáforduló érdeklődőknek a bogarak írtására vonatkozóan adion részletes felvilágosítást.
Az érdeklődők tehát a Városháza Kossuth-utcaj részén levő növényvédelmi irodában nyerhetnek a sikeres írtásra vonatkozóan részletes útmutatást.
Debrecen, 1935 szeptember hó 24-én.
A városi elsőfokú közigazgatási hatóság.

1963—1935. Vh. sz.

ÁRVERÉSI HIRDETmény

Alulírott bír. végrehajtó közhíré teszi, hogy a debreceni kir. járáshírszám 7169—1933. és 7356—1933. sz. végzésével 440— és 187 P 60 f. és jár. iránt dr. Nagy Béni debreceni ügyvéd által képviselt Dunkó Temetkezési Vállalat (Ekl József és társai) javára elrendelt végrehajtás során bíróság felajánlott és ki nem igényelt 1918 P becsértékű ingóknak az árverés (fenti tőke, a végzés szerinti kamat és 172,50 és 48 P 54 fillér megállapított és az ez. utáni költség — illetve a törlesztett összegek levonása után —) a még fennálló tartozás behajtása végett a helyszínrre: Debrecen, Varga-u. 8. sz. a. s utáni nyomban folytatva Kossuth-utca 22. sz. háznál 1935. évi október hó 5. napja délelőlt 11 órájára kitérítik, amikor a legtöbbet ígérőnek közzé nyilvánított megjelölt szükség esetén becsáron átul is eladhatók a felajánlott: bútorfélék, festmények, könyvek, szőnyeg, motorkerékpár, veszőkoszonak, székék és egyéb ingók.
Debrecen, 1935. évi szeptember hó 2. Rákóczy László, kir. bír. végrehajtó.

Főmunkatárs:

Dr. LISZT NANDOR,
Szerkesztésért felelős:
MARSCHALKÓ LAJOS.

Autóját, traktorját, motorkerékpárját Pusstai-nál
(Postarik) javíltassa
Nyil-utca 15. sz. alatt.
Telefon 16-76

Apró hirdetések

LEVELEZÉS
Margit-Szálloda
Pensjo a Hajász-féle vendég-15 udvarán (Margit-fürdő mellett). Kényelmes, tiszta szobák. Bőséges étkezés. Olcsó árak. Nvaralóknak fürdőzőknek, sportolóknak ked. vezemény. Közel a gyógyfürdőkhoz, klijnikákhoz, kórházhoz sporttelepekhez, vilamos megállónál. Telefon 10—24.
Új üveg-
Derechán. építetűvegező és képerkező üzletet Csapó-u. 39. alult nyitottam. Legelősebb áron dolgozom. Auer Dező üvegkereskedő és képerkező. 38

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS NŐKNEK
Egy fiatalabb bejáró takarítónő délelőlti órára keresek. Kossai-út 29. E. épület 26. 44
Kiszolgálólányt gyakorlatta, felvesz az Eszterházy csemegeüzlet, Pjac-u. 30. 2412
Idősebb magános német nőt keresek 6 éves kislányom mellé. V. Nánásiné, Gambriáns. 45
Kereskedelmi végzett kezdő női munkacérot keresek félnapos elfoglaltsággal. Cim a kiadóban. 41
Kifutólány felvétetik. Csapó-u. 6. bútor-üzlet. 2399

Mindenest
jó bizonyítvánnyal felveszek. Tereki 56. 2408
Egy rendes középkorú nő bejáró nő felvétetik. Burgondia-u. 11. 2410
BETÖLTENDŐ ÁLLÁS FÉRFIAKNAK
Ügynökök magas jutalékkal felvétetnek délután 3—6-ig. Cim a kiadó-hivatalban. 43
Fiatalembert vendéglőbe kisegíteni felveszek. Bőszorményi-út 49. Sárgacsikó vendéglő. 2407
Férfiszabósághoz egy jó nagyműkés felvétetik Öry Sándor, Kossuth-u. 11. 46

Kocsisnak, illetve házmasternek sörkaktárba gyermektelen házaspár azonbára felvétetik. Hatvan-utca 59. 2413
ÁLLAST KERESŐ NŐK
Perfekt gépirónó a leggyorsabb díktálás mellett délutáára vagy estlre 1—2 órai munkát vállal. „Express” jeligére a kiadóhivatalba.
BUTOROZOTT SZOBA
Kétágyas szoba kiadó. Cimbádom, hegedű eladó. Rothermere 38., keresztopület. 30

Különbejárató
bútorozott szoba azonnal ki-olesón kiadó. Ugyanott nőtény hajdúxi kútya olesón el-ado. Iskola-u. 8. 32
Különbejárató
garantáltan tiszta szerényebb bútorozott szoba fürdőszoba-hozzájattal kiadó. Cim a ki-adóban. 2392
Bútorozott
tiszta, kényelmes szoba külön bejárattal. elátással is kiadó. Csapó-utca 19. 26
Különbejárató
bútorozott szoba kiadó két személynek is. Nemzetőr-u. 3—e. 2364

